

MUKAELLUT JA TIIVISTETYT NÄYTTELYSÄÄNNÖT BAS:IN SÄÄNTÖJEN POHJALTA

Käytettävät alkuperäissäännöt BAS Show rules manual, 15th edition, january 2018

Määritelmät

Ulkomuototuomari

Näyttelyjärjestäjän palkkaama henkilö, jonka tehtävänä on arvioida ja arvostella puolueettomasti esitetyt alpakat. Tuomarin tehtävänä on päättää eläinten paremmuusjärjestys ja jakaa palkinnot kaikissa luokissa.

Toimihenkilöt

Päätoimitsija (CHIEF STEWARD)

Vastaa näyttelyn käytännön järjestelyistä ja muiden henkilöiden kuten kehätoimitsijoiden toiminnasta. Hän voi myös tarkastaa kehään tuotavat alpakat ennen arvostelun alkua.

Keräilykehävastaava/Kehäsihteeri (COLLECTION RING STEWARD)

Vastaa eläinten kokoamisesta yhteen kehään ennen kunkin arvosteltavan luokan alkua varmistaen, että kaikki luokkaan ilmoitetut alpakat ovat paikalla tarkastaen samalla näytteilleasettajan numeron.

Kehäavustaja (RING STEWARD)

Vastaa näytteilleasettajien ohjaamisesta kehään ja kehässä arvostelun aikana. Hän myös avustaa tuomaria tarvittaessa eläinten käsittelyssä ja tutkimisessa arvostelun aikana.

Näytteilleasettajat

Näytteilleasettaja

Henkilö tai taho, jonka toimesta alpakka on ilmoitettu näyttelyyn.

Esittäjä (HANDLER)

Henkilö, joka esittää alpakan näyttelykehässä. Voi olla muu kuin eläimen virallinen omistaja. Handlerin täytyy olla yli 11-vuotias sekä kyettävä hallitsemaan esitettävä alpakka.

Omistaja

Henkilö tai taho, jonka nimiin alpakka on rekisteröity Suomen alpakka- ja laamayhdistys ry:ssä.

Näyttelyn järjestäjä

Järjestäjä vastaa näyttelyluokkien järjestämisestä ja seuraavista päätehtävistä:

1. Päättää järjestetäänkö näyttely ikäluokittain vai väriluokittain ja jaetaanko niiden perusteella valionarvot.
2. Nimittää näyttelyn toimihenkilöt ja työskentelee tiiviisti heidän kanssaan varmistaen näyttelyn sujumisen.
3. Vastaa tuomarin palkkaamisesta ja avustajan nimittämisestä, joka auttaa tuomaria käytännön asioiden kuten kuljetusten, lounaiden ja majoituksen järjestämisessä. Avustaja huolehtii myös siitä, että tuomarilla on mahdollisuus pitää taukoja ja nauttia lounaansa sopivassa paikassa erillään näytteilleasettajista.
4. Vastaa näyttelyluettelon tuottamisesta ja jakelusta tarpeen mukaan (arvosteluluokat eläiminen).
5. Tuottaa tarkistuslistan kaikista näyttelyyn ilmoitetuista alpakoista näyttelyn toimihenkilöiden käyttöön.
6. Vastaa näyttelyn tiedotuksesta ja mainostamisesta.
7. Vastaa näyttelyn aikatauluttamisesta niin, että tilaisuus saadaan varmasti vietyä läpi annetussa ajassa. Tämä voi tarkoittaa myös ilmoittautumisten määrän rajoittamista isoissa näyttelyissä.
8. Vastaa ilmoittautumisten vastaanotosta ja säilyttämisestä ja toimittaa eläinten määrästä tiedot päätoimitsijalle, jotta tämä voi huolehtia aitausten riittävydestä.
9. Huolehtii kaikkien tulosten kirjaamisesta ja säilyttämisestä. Tiedoista tulee selvitä myös, kuinka monta eläintä kussakin luokassa esitettiin.
10. Toimii näyttelyn kuuluttajana tai nimittää kuuluttajan, joka tiedottaa näyttelyn luokkien kuuluttamisesta.

Päätoimitsija (Chief Steward)

Päätoimitsija on vastuussa näyttelypäivästä kokonaisuudessaan ja muiden toimitsijoiden toiminnasta.

Näyttelyn toimihenkilöt voivat ilmoittaa omia alpakoitaan kyseissä näyttelyssä arvosteltaviksi, mutta heidän tulee itse poistua kehästä tai arvostelualueelta oman eläimensä arvostelun ajaksi. Tällöin päätoimitsija huolehtii toisen henkilön sijaistamaan poistunutta toimihenkilöä. Päätoimitsija voi nimetä tarvittavan määrän apujärjestäjiä tilaisuuteen.

Vastuualueet:

1. Eläinten tarkastaminen
Ennen arvostelun alkua joko päätoimitsija tai kehäsihteeri tarkastaa jokaisen alpakan. Vain eläimen esittävä näytteilleasettaja tai hänen nimeämänsä edustaja saa olla läsnä tarkistusta tehdessä. Kumpikaan mainituista toimihenkilöistä ei saa tarkastaa omaa eläintään. Alpakan osallistuminen oikeaan luokkaan: ikäluokka, rotu, sukupuoli ja oikea luokkanumero
Oikean värin tarkastaminen värikartan mukaan: väri tarkistetaan värikartan avulla vain, jos nähtävillä selviä värieroja. Tarkistus tehdään kyljen alueelta siten, ettei villan rakennetta rikota.

Epäselvissä tilanteissa värin tarkastaminen suoritetaan tässä näyttelyssä tuomarin toimesta.

2. Näytteilleasettajien vaatetus ja käytös näyttelykehässä
Päätoimitsija valvoo, että näytteilleasettajat käyttäytyvät kehässä asianmukaisesti ja heillä on soveltuva vaatetus. Hänellä on yksiselitteinen valtuus poistaa eläimiä tai henkilöitä kehästä huonon käytöksen johdosta niin halutessaan.

Kehäjärjestäjä (Ring Steward)

Kehäjärjestäjän tehtävät ovat:

1. Pitää yhteyttä keräilykehästä vastaavan järjestäjän/kehäsihteerin kanssa ja vahvistaa kehään tulossa olevien eläinten määrä.
2. Ilmoittaa tuomarille jokainen alkava arvosteluluokka ja niihin osallistuvien eläinten lukumäärä.
3. Avustaa tuomaria alpakan kiinnittämisessä tarvittaessa tuomarin tutkiessa eläintä.
4. Ohjeistaa eläinten esittäjiä esittämään alpakat jonossa arvostelua varten.
5. Tuomarin päätettyä arvosteltujen eläinten keskinäisestä järjestyksestä kehäjärjestäjä ilmoittaa kehäsihteerille alpakoiden saamat palkintosijat ja toimittaa tuomarin allekirjoittamat arvostelulomakkeet näyttelysihteerille arkistoitavaksi ja kopioitavaksi. Samat tiedot toimitetaan myös kuuluttajalle, joka

ilmoittaa sijoitukset tuomarin kerrottua yleisölle suullisesti sijoitusten perusteet. Tämän jälkeen tulokset toimitetaan näyttelysihteerille arkistoitavaksi.

6. Kehäjärjestäjä ei saa vaikuttaa päätöksentekoprosessiin.

Näytteilleasettaja ja esittäjä

1. Alpakoiden rekisteröinti ja tunnistaminen

Alpakoiden tulee olla rekisteröityjä Suomen alpaka- ja laamayhdistys ry:n rekisteriin ja helposti tunnistettavissa näyttelyn tarkastajan toimesta. Vastuu eläimen tunnistettavuudesta on sen omistajalla/esittäjällä. Rekisteröintiä varten alpakalla täytyy olla mikrosiru tai muu tunnistemerkintä.

Alpakan tunnistusta ei voida pätevästi suorittaa, ellei eläimeltä löydy toimivaa mikrosirua ja oikeaa korvamerkkiä tai jos korvamerkki ja mikrosiru eivät vastaa rekisteritietoja tai jompi kumpi puuttuu.

Näytteilleasettaja kehoitetaan painokkaasti tarkistamaan ennen näyttelyä alpakan mikrosirun luettavuus. Tämä tulisi tehdä ennen saapumista näyttelyyn. Eläin voidaan diskata näyttelystä, ellei tunnistamista voida tehdä.

2. Alpakan omistajuus

Jos näyttelyn ajankohtana eläimen omistajuus on muuttunut ja uusi omistaja haluaa asettaa näytteille eläimen, jonka omistajatiedot ovat vanhentuneet, hänen täytyy ilmoittaa kirjallisesti vahvistaa olevansa omistajan edustaja, jotta alpakan osallistuminen voidaan sallia.

3. Alpakan diskaaminen

Alpakka diskataan näyttelystä seuraavien syiden tai epäselvyyksien johdosta:

- a) villan pituus ei noudata ilmoitetun luokan arvostelusääntöjä (liian pitkä tai lyhyt)
- b) polydaktylia (liikaa tai liian vähän varpaita)
- c) pyöreät korvat (gopher ears)
- d) ei häntää, häntämutka tai epänormaalisti taipunut häntä
- e) loistartunta
- f) epänormaalit kivekset
- g) vajavaiset, epänormaalisti muodostuneet tai epäsuhtaiset sukuelimet.

4. Vasat näyttelyssä

Alle 6 kk ikäiset tai vierottamattomat vasat eivät saa osallistua näyttelyihin. Tätä sääntöä rikkova näytteilleasettaja diskataan näyttelystä. Rikkeen toistuessa näytteilleasettaja asetetaan täydelliseen 12 kk mittaiseen näyttelykieltoon.

5. Aiempi yhteydenpito tuomariin

Näytteilleasettaja, esittäjä tai hänen perheenjäsenensä diskataan esittämästä eläintä tuomarille jos:

- a) näyttelyä edeltävän 6 kk aikana ao. henkilö on saanut tai maksanut (poissulkien astutusmaksut) palkkioita, palkkaa, provisiota tai muuta hyvitystä tai etuutta alpakoiden myymiseen, ostamiseen tai täysihoittoon liittyen.
- b) ao. henkilöt omistavat alpakan yhdessä tuomarin kanssa.
- c) ovat suhteessa tuomarin kanssa tai hänen lähisukulaisiaan.
- d) ovat liikesuhteessa tuomarin kanssa.

HUOM! Jos näytteilleasettaja henkilökohtaisesti diskataan esittämästä alpakkaa tuomarille, hän voi nimittää toisen esittäjän alpakalle, jos se on näyttelykelppoinen.

6. Näytteilleasettajan täytyy avustaa tarkastuksessa

Näytteilleasettaja tai hänen nimeämänsä edustajan on avustettava alpakansa tarkastuksessa. Ellei hän ole paikalla tarkastustilanteessa ilmoitettuna ajankohtana, voidaan diskata.

7. Näyttelykehään astuminen

Muut henkilöt kuin näyttelyn toimihenkilöt ja näytteilleasettajat eivät saa astua näyttelykehään arvostelun alettua paitsi tuomarin suostumuksella tai kehätoimitsijan tai päätoimitsijan pyynnöstä.

8. Eläimet jäävät näyttelykehään, kunnes luokka on arvosteltu valmiiksi.
Ihmiset tai alpakat eivät saa astua kehään tai kehästä arvostelun alettua ennen kuin kyseisen luokan arvostelu on valmis ja palkintosijat ilmoitettu. Tästä saa poiketa vain tuomarin suostumuksella tai tuomarin/kehätoimitsijan tai päätoimitsijan kehotuksesta. Luokan voi arvostella vasta viimeisen ruusukkeen jaon jälkeen. Palkitut näytteilleasettajat eläimeen jäävät kehään, kunnes tuomari on kertonut suullisesti sijoitukset.
9. Eläinten siirtäminen näyttelyn aikana
Eläimiä ei saa siirtää aitauksesta toiseen kuin ainoastaan päätoimitsijan luvalla.
10. Näytteilleasettajien käytös
Jokaisen näytteilleasettajan, eläinten esittäjän ja eläinten hoitajan tulee käyttäytyä koko näyttelyn ajan kunnioittavasti tuomaria, toimihenkilöitä ja muita ihmisiä kohtaan samoin kuin yleisöä kohtaan.
Arvostelun aikana kehässä tulee huomioida tilaisuuden luonne, jonka vuoksi esim. syöminen, purukumin pureskelu ja matkapuhelimen käyttö ovat kiellettyjä. Tuomarilla on päätösvalta käytöksen arvioinnin suhteen ja hän voi määrätä viimeisenä keinonaan henkilön poistettavaksi kehästä. Esittäjien ei tule puhutella tuomaria kuin ainoastaan vastatessaan hänen tiedusteluihinsa.
11. Näyttelyn kesto
Näyttelyyn ilmoitetut alpakat tuodaan näyttelypaikalle ja omaan aitaukseensa näyttelyn järjestäjän ilmoittamaan aikaan, jotta ne ovat valmiina tarkastusta ja arvostelua varten. Niitä ei saa viedä näyttelypaikalta ennen näyttelyjärjestäjän ilmoittamaa ajankohtaa.
12. Alpakoiden valmistelu ja pitopaikkojen siisteys
Näytteilleasettajien on huolehdittava eläinten pitopaikkojen siisteydestä ja huolehdittava eläimistään koko näyttelyn ajan. Heidän tulee ottaa mukaan eläimiä varten riittävä määrä rehua, vettä ja vesiastioita.
13. Esittäjä
Esittäjä on alpakkan kanssa näyttelykehässä siihen asti, kunnes arvostelu on valmis, ellei tuomari pyydä vaihtamaan esittäjää tai poista alpakkaa kehästä, jos esittäjä ei pysty käsittelemään eläintä.
14. Esittäjän vaatetus
Esittäjän täytyy olla siististi pukeutunut: vaalea yläosa ja tumma alaosa, soveltuvat jalkineet ja huoliteltu yleisasu vaaditaan. Näyttelynumero täytyy olla selvästi esillä. Jos esittäjän vaatetuksesta on mahdollista tunnistaa alpakkan kasvattaja tai tilan nimi (esim. mainokset), hänen vaatetuksensa ei ole sääntöjen mukainen.

Tuomari

1. Tuomari ei saa seurustella näytteilleasettajien kanssa ennen kuin arvostelu on saatettu loppuun. Hän voi kuitenkin osallistua hänelle määrätyn assistentin seurassa sopivaksi katsottuihin näytteilleasettajien tilaisuuksiin.
2. Tuomaria koskevat seuraavat näyttelynaikaiset säännöt:
 - i) hän saa ilmoittaa alpakkansa huutokaupattavaksi ao. näyttelyssä.
 - ii) hän tekee parhaansa varmistaakseen, ettei yhtään hänen suoraan tai epäsuoraan omistussuhteessa olevaa alpakkaa ilmoiteta ao. näyttelyyn.
 - iii) hän ei saa markkinoida omia alpakoitaan henkilökohtaisesti tai jakelemalla niistä tietoa painotuottein, mainoskankain tai - julistein tai myyntipisteessä.
4. Tuomarin tulisi saapua paikalle enintään tunti ennen näytteilleasettajien aloituskokousta, ellei tuomari osallistu johonkin sovittuun tapahtumaan näyttelypaikalla. Lukuun ottamatta näytteilleasettajien aloituskokousta tuomari ei saa keskustella muiden kuin näyttelyn toimihenkilöiden tai kehäjärjestäjän kanssa ennen näyttelyn alkua.
5. Tuomari voi osallistua näyttelyyn liittyvin tapahtumiin, sillä edellytyksellä, ettei niissä keskustella alpakoista. Tällaisia hyväksyttäviä tapahtumia ovat:

A. Näyttelyillallinen

- i) Illallinen on osa näyttelyn virallista ohjelmaa.
- ii) Tuomarin pöydässä ei saa istua näytteilleasettajiä tai esittäjiä.

B. Seminaarit. Tuomari voi pitää seminaareja tai esitelmiä ennen näyttelyä tai sen aikana. Seuraavat ohjeet on kuitenkin huomioitava.

- i) Aiheen tulee olla informatiivinen tai opettava.
 - ii) Näytteilleasettajiin ja esittäjiin kohdistuvan kontaktin tulee olla vain lyhyt tervehdys.
 - iii) Näyttelyyn osallistuvia alpakoita ei saa olla mukana esitelmissä.
 - iv) Tuomari poistuu seminaarista välittömästi esitelmän jälkeen.
6. Tuomari ei saa tutustua ennen näyttelyn päättymistä näyttelyn luetteloaineistoon tai vastaaviin tietoihin. Tuomari ei saa nähdä, tutkia tai olla tekemisissä näyttelyyn ilmoitettujen alpakoiden kanssa ennen näyttelyä.
7. Vain näyttelyn järjestäjien hyväksymät henkilöt voivat olla tuomarin kanssa kehässä.
8. Näytteilleasettaja voidaan poistaa kehästä tuomarin yksinomaisella päätöksellä.
9. Tuomari voi pyytää poistamaan alpakan kehästä, jos hänen mielestään eläin on mahdollisesti sairas, stressaantunut tai muutoin ei ole riittävän hyvässä kunnossa osallistuakseen arvosteluun.
10. Luokkasijoitukset päättää tuomari yksin. Tuomari voi myös päättää jakaa palkinnot vasta 2. tai 3. sijasta alkaen, elleivät muut eläimet ole riittävän korkeatasoisia. Tällaisessa tapauksessa 2. ja 3. sijoitetut eläimet eivät voi kilpailla valioluokissa.
11. Tuomarin tehtyä viimeisen sijoituksen kehätoimitsija varmistaa, että tuomari on vahvistanut tulokset ennen kuin ne luovutetaan kuuluttajalle.
12. Luokkien uudelleenarvostelu ei ole sallittua. Jos kuitenkin ilmenee, että eläin on vahingossa esitetty väärässä luokassa ja eikä oikean luokan arvostelu ole vielä valmis, sen saa siirtää seuraavaan luokkaan.
13. Vaikka tuomarin päätös on lopullinen, näytteilleasettaja voi tehdä suullisen tai kirjallisen protestin 30 minuutin kuluessa 50€ pantin kera ao. luokan arvostelun jälkeen, jos hän katsoo, ettei näyttelysääntöjä tai -käytäntöjä ole noudatettu. Näyttelyn päätoimitsija ja tuomari käsittelevät protestin yhdessä. Ellei protestille löydy asiallisia perusteita, pantti jää näyttelyjärjestäjälle. Näyttelyn jälkeen mahdollisesti ilmenevät suuret erimielisyydet ratkaistaan tuomarin ja kahden Suomen Alpakka- ja laamayhdistyksen edustajan kanssa yhdessä. (näyttelyssä toiminut tuomari ei voi osallistua tähän). Kaikilla asianosaisilla on mahdollisuus esittää kantansa suullisesti tai kirjallisesti.
14. Tuomari ei saa esittää vähätteleviä huomautuksia näytteilleasettajista, näyttelyn hallinnosta, toisista tuomareista, näytteilleasettajista tai heidän alpakoistaan.
15. Tuomari ei saa käyttää asemaansa missään näyttelyssä oman henkilökohtaisen tai taloudellisen etunsa ajamiseen eikä sellaisella tavalla myöskään saa tuottaa etua toiselle henkilölle.
16. Tuomarin tulee keskittyä alpakan arvioimiseen ja jättää sen omistaja tai esittäjä huomiotta.

Alpakkanäyttelyn luokat

Alpakkanäyttely toteutetaan väriluokkakilpailuna (ks. kategoriat jäljempänä), jolloin näyttelyn voittaja valitaan vain väriluokkien voittajien keskuudesta. Osallistujamäärästä riippuen voidaan väriluokan sisällä yhdistää yhdessä arvioitavaksi eri ikäluokkaan kuuluvia eläimiä.

Villan pituus

Villan tulee täyttää seuraavat ehdot, muuten alpakka hylätään.

Huacaya

Vähintään 50 mm ja enintään 150 mm selässä. Puudeli- ja leijonaleikkaukset on kielletty.

Huom! Villan pituusmääräykset eivät koske ensimmäisessä villassaan esitettäviä junioreita ja nuoria.

1. Väriryhmät

Värikartan mukaisesti

Huacaya ja suri: Valkoinen (yksivärinen)

Huacaya ja suri: Light – beige, vaalea fawn

Huacaya ja suri: Fawn – medium ja tumma fawn (yksivärinen)

Huacaya ja suri: Ruskea - vaalea, medium ja tumma (yksivärinen)

Huacaya ja suri: Musta (yksivärinen)

Huacaya ja suri: Harmaa - vaalea, medium, tumma ja punertava

Huacaya ja suri: Appaloosa

Huacaya ja suri: Monivärinen

2. Värien määrittäminen

Värillinen pilkku: selkeästi erottuva erivärinen alue, joka ulottuu nahkaan asti.

Yksivärinen alpakka on:

- Täysin yksivärinen ilman pääväristä erottuvia pilkkuja
- Alpakka, jolla on enintään yksi väripilkku satulan alueella eikä se ole suurimmillaan kuin enintään 50 mm halkaisijaltaan.
- Alpakka, jolla on enintään kaksi max. 50 mm läpimittaista väripilkkua ja vain toinen näistä sijaitsee satulan alueella.
- Valkoinen alpakka, jolla on beigen tai fawnin väriä ylälinjassa haalistuen vaaleampaan väriin, arvostellaan light väriluokassa.
- Jos valkoisella alpakalla on päässään fawnin sävyä tai beigellä alpakalla fawnia päässä ja/tai ylälinjassa, ei sitä hylätä luokastaan. Sen sijaan värystä pidetään epäpuhtaana.
- Jos alpakalla on villassaan yhtään selvästi erottuvaa väriäikkää enimmäismitaltaan yli 150 mm, se arvostellaan moniväristen luokassa.

2. Harmaa:

- Vaalean, mediumin tai tumman harmaan värinen alpakka on eläin, jolla on tasainen sekoitus valkoisia ja mustia karvoja ympäri koko villa ja siinä on valkoisia merkkejä tai läikkiä naamassa ja kaulassa. Harmaan värin yhdenmukaisuus arvioidaan samoin kuin yksivärisen villan kohdalla.

Edellä kuvattu määrittely pilkuista eivät päde harmaiden alpakoiden kohdalla.

- Punertavan harmaalla on yhdenmukainen sekoitus pääosin ruskeaa ja/tai fawnin, valkoisen ja/tai mustan värisiä karvoja tasaisesti ympäri koko villan. Kaulassa ja naamassa on valkoisia merkkejä tai laikkuja. Harmaan värin tasaisuus arvioidaan kuten yksivärisen villan kohdalla.

3. Appaloosa:

- appaloosalla alpakalla on sen satula-alueella vähintään kuusi selvästi alpakan pääväristä erottuvaa täplää, täplillä tulee olla myös kaulan ja/tai jalkojen alueella polvista ylöspäin. Väriero tulee olla vähintään yhden päävärin verran vaaleampaan tai tummempaan suuntaan BAS:n värikartalla määritettynä.

b) appaloosa alpakka voi olla pääosiltaan harmaa, jos sen satula-alueella on vähintään kuusi selvästi alpakan pääväristä erottuvaa täplää.

c) täplikkäänä syntyneen, mutta villan kasvun myötä satula-alueelta tasa- tai yksiväriseksi muuttuneen alpakan ei katsota kuuluvan appaloosa luokkaan, vaan se tulee esittää yksiväristen tai moniväristen luokassa.

4. Monivärisyys:

Monivärisinä pidetään alpakoita, joiden värityys ei sovi edellä kuvattuihin väriluokkiin.

Alpakoiden osallistuminen näyttelyyn

Alpakkanäyttely järjestetään BAS:in muokattujen näyttelysääntöjen pohjalta.

Näyttelyn aikataulussa tulee ilmoittaa selvästi seuraavat asiat.

1. Päätoimitsijalla on viimekädessä oikeus:

- a) Tehdä ilmoittautuneiden eläinten väriluokittelu värikartan mukaan
- b) Tutkia kaikki eläimet oikean identiteetin selvittämiseksi
- c) Päättää sääntöjen mukaisista, vakavien virheiden johdosta tehtävistä diskaamisista

2. Päätoimitsijalla on valtuudet siirtää tarpeen mukaan eläin arvosteluluokasta toiseen.

3. Näyttelyn aikataulussa ilmoitetaan seuraavat asiat.

Tarkastaja aloittaa alpakoiden tarkastamisen kello päivämäärä Jos ilmoitetut alpakat eivät ole niille määrätyissä aituksissa tarkastettavissa mainittuna ajankohtana, ne voidaan hylätä. Näytteilleasettajien tulee olla paikalla eläintensä tarkastamistilaisuudessa.

Ilmoittautumislomake ja säännöt

Näytteilleasettajien tulee antaa seuraavat tiedot ilmoittautumislomakkeella.

1. Alpakan nimi ja mikrosirunumero.
2. Alpakan syntymäaika, väri, sukupuoli ja rotu (huacaya/suri).

Näyttelyn säännöt

1. Päätoimitsija tai kehäsihteeri tarkastaa kaikki näyttelyyn ilmoittautuneet alpakat ennen niiden viemistä näyttelykehään.
2. Myöhästyneitä tai jälki-ilmoittautumisia voidaan ottaa vastaan näyttelyjärjestäjän harkinnan mukaisesti.
3. Jokaisella näyttelykehään vietävällä alpakalla tulee olla sopiva riimu ja talutin.
4. Koristeita, tupsuja tai tilojen tunnuksia ei saa olla.
5. Esittäjillä tulee olla siisti vaatetus: valkoinen takki ilman tilan tunnuksia, suositellaan myös pitkiä housuja ja umpikärkisiä kenkiä.
6. Alpakat on opetettava kulkemaan riimussa ja seisomaan paikallaan tuomarin tutkiessa purenna, villan ja rakenteen. Huonosti käyttäytyvät alpakat voidaan diskata tai sijoittaa luokassaan huonommin, jos tuomari ei pysty tutkimaan niitä kunnolla.
7. Alpakat tulisi esittää puhtaina ja hyvässä, mutta luonnollisessa kunnossaan.
8. Eläimen suoritusta parantavia lääkkeitä tai aineita ei saa käyttää näyttelyssä.

Ohjeet arvostelevalle tuomarille

Alpakat arvostellaan kehässä seuraavin painoituksin:

- 60% villa
- 40% rakenne

Arvostelu tapahtuu vertailumenetelmällä hyödyntäen positiivisten ja negatiivisten ominaisuuksien listaa yllä olevat painotusprosentit huomioiden.

40% rakenne

Alpakka arvioidaan huolellisesti rakenteen, tasapainon ja liikkeiden osalta, kun se kävelee ympäri kehää. Tuomari tutkii purenna, pään, silmät, ylälinjan ja sukuelimet. Esittäjää pyydetään kävelyttämään eläintä kehässä tuomaria kohti ja hänestä pois päin, jolloin tuomari arvioi seuraavat:

- Rakenne, tyyppi ja terveys
- Tasapainoinen ja vapaa liikkuminen
- Koko ja mittasuhteet eläimen ikä huomioiden
- Luusto
- Ulkoinen olemus
- Ylälinja
- Hännän kiinnitys ja asento
- Raajojen kulmaukset edessä ja takana

- Rintakehän syvyys ja laajuus
- Lihavuuskunto

Fenotyyppisen ilmiön pitäisi olla rodunomainen (huacaya tai suri).

Villan tulee peittää koko keho, pois lukien silmät, turpa, suu, vatsa, sukuelinten ja nisien alue sekä jalkojen sisäpinnat ja kainalot.

Pään, korvien, turvan, hampaiden, yleisvaikutelman ja asennon tulisi olla oikean tyyppin mukaiset.

Kun alpakka on arvosteltu liikkeessä, se pitää esittää paikalla seisten. Tässä vaiheessa tuomari tutkii eläimen tasapainoisuuden, ulkoisen olemuksen, valmistelun ja esittämisen.

Seisova alpakka tutkitaan edestä, sivulta ja takaapäin. Rakenne arvioidaan uudelleen tässä vaiheessa.

Tämän jälkeen alpakka tutkitaan manuaalisesti – kättä kuljetetaan ylälinjaa pitkin mahdollisten poikkeavuuksien havaitsemiseksi. Hampaiden tutkimiseksi esittäjä avaa alpakan huulet, tarpeen vaatiessa kehätoimitsija avustaa tässä desinfiointuaan kätensä. Silmät, korvat ja pää arvioidaan samalla. Kun rakenne on arvioitu, tutkitaan eläimen villa.

60% villa

Villaa tarkastellaan kolmesta eri kohtaa: lavan, kyljen ja takapuolen alueelta. Villan arviointi perustuu seuraaviin:

1. Tuntu (miltä villa tuntuu käteen).
2. Villassa näkyvä kiilto tai loiste.
3. Satulan alueen tiheys, joka arvioidaan neliön alalla olevien karvojen määrällä sekä katsomalla miten paljon ihoa tulee näkyviin, kun villa avataan. Tiheyden tulisi olla yhdenmukainen koko villan alueella.
4. Villan hienous, vertaillen eri puolilta villaa otettujen karvojen läpimittaa. Karvojen läpimitan tulisi olla yhdenmukainen joka puolella eikä villassa saisi olla karkeita peitinkarvoja.
5. Yksittäisten villatapuleiden yhdenmukaisuus ja tasalaatuisuus.
6. Tyylin ja tyyppin yhdenmukaisuus rodun perusteella:
Huacaya: tiheys ja poimutus (crimp).
Suri: loiste ja villasuortuvan rakenne (lock).
7. Villan runsaus.
8. Muiden kuin päävärin esiintyminen muutoin yksivärisessä villassa.

Suullinen perustelu

Kun tuomari on päättänyt alpakoiden sijoitukset luokassa, hänen tulee antaa suulliset perustelut näille.

Suullisen perustelun tulisi olla informatiivinen, opettavainen ja positiivinen työkalu. Perustelut tulee esittää selkeällä tavalla ja kuvailla arvosteltujen alpakoiden eri piirteet ja ominaisuudet.

Suullisen perustelun prosessi

Arvioinnin aikana tuomari vertaa annettujen painotusprosenttien mukaisesti (60% villa ja 40% rakenne) eläinten positiivisia ja negatiivisia ominaisuuksia keskenään.

Tuomari tutkii jokaisen alpakan huolellisesti ja tekee valintansa. Suulliset perustelut esitetään yleisölle jokaisen arvosteluluokan päätteeksi, jolloin alpakat laitetaan palkintojen mukaiseen järjestykseen ja niille annetaan palkinnot. On tärkeää, että alpakat ovat tuomarin edessä, kun niitä kuvaillaan.

Suullisten perusteluiden tulee kuvailla:

1. Visuaaliset ominaisuudet (ovat kaikkien nähtävillä)

Esimerkki: hyvin tasapainoinen, vahva luusto, alpakan päätyyppi, oikea kulmautuminen, liikkeen puhtaus.

2. Tuntoon perustuvat ominaisuudet (yleisö ei näe näitä).

Esimerkki: villan pehmeä tuntu, poimutuksen tasalaatuisuus, loiste, tiheys.

Kun tuomari aloittaa suullisen perustelun, hänen tulee myös kiittää näytteilleasettajia ja yleisöä ja kuvailla luokkaa.

Palkintoruusukkeet ja –nauhat

Ruusukkeita voidaan antaa enintään kuudelle arvostellulle eläimelle kussakin luokassa. Ruusukkeiden värit noudattelevat joko näyttelyn sääntöjä tai seuraavaa jakoa:

1. plk	punainen
2. plk	sininen
3. plk	keltainen
4. plk	vihreä
5. plk	oranssi
6. plk	violetti

Moniväriset arvostellaan omassa luokissaan ja ne eivät voi osallistua näyttelyn parhaan valintaan.

Näyttelyssä valitaan näyttelyn paras alpakkaemä sekä näyttelyn paras alpakkaori ja näyttelyn paras alpakka. Lisäksi valitaan paras suomalainen kasvatti. Kategoriaan osallistuvan alpakan sekä tämän vanhempien tulee olla Suomessa syntyneitä.